

DESALNIETTEMIN

PETER VANTYGHEN

EXIT HOUSE

In Vlaanderen moeten we wachten tot 3 juni om afscheid te nemen van Gregory House, de cynische maar briljante dokter uit de gelijknamige tv-serie, maar in de VS was het maandagavond al zo ver. Met een meditatieve aflevering over leven en dood en een song van Warren Zevon, 'Keep me in your heart for a while', verdween de meest succesvolle mannelijke hoofdrol in televisieland uit het beeld. Dat betekent niet dat House de pijp uitgaat, en we zeggen ook niet dat hij dat niet doet. Telkens wanneer we in deze krant zelfs maar de minste hint geven over een programma op televisie dat nog moet komen, weten woedende fans ons te vinden. Hier *spoil*t men niet, de fan ziet u.

Wat we wel willen zeggen, is dat de laatste aflevering, in de stijl van de serie, voldoende surrealistische inslag heeft en dat House zijn ware zelf niet zou zijn als hij niet voor een verrassing zou zorgen, en *en passant* een antwoord zou formuleren op zijn grote existentiële vraag: of het leven de moeite waard is. Daarmee is nu genoeg gezegd.

House was een van de meest verrassende televisiehits van het afgelopen decennium. Sinds 2004 werden 177 episodes ingeblikt en op zijn hoogtepunt bereikte het programma in de VS bijna twintig miljoen kijkers. In 2008 was het de meest bekeken serie ter wereld.

Gregory House was een vervelende vent die mensen manipuleerde

Dat blijft tot vandaag merkwaardig, omdat Gregory House een vervelende vent was, een antiheld die mensen manipuleerde en volkomen eigengereid zijn gang ging, tot in de laatste minuten. We hebben er een Engels woord aan overgehouden dat steeds weer opduikt om zijn karakter te beschrijven: 'cantankerous'. Het betekent zoveel als 'brommerig'.

Laten we dan toch maar een dingetje verklappen: zijn laatste woorden. (*Stop nu met lezen als u ze niet wilt weten*).

Dit zijn ze: 'Cancer's boring'.

Geef nu toe, zo'n zwartzinnige klier, toch goed dat we daarvan verlost zijn?

DE KEUZE VAN DE STANDAARD

1

CONCERT Sharon Von Etten

Een van de snoepjes van de americana-stijl stelt vanavond in de AB haar goed ontvangen cd 'Tramp' voor. In het voorprogramma staat Mad About Mountains, een project van Piet De Pessemier (Krakow).

2

CD Tom Jones

Op 'Spirit in the room' zingt Tom Jones (71) songs van grote helden, zoals Leonard Cohen, Paul Simon, Tom Waits en Paul McCartney. Maar ook 'Charlie Darwin' van The Low Anthem. De producer Ethan Johns zorgt voor een sobere begeleiding.

3

DANS Flocking

De jonge Franse choreograaf en danser Brice Leroux bestudeerde voor zijn choreografie 'Flocking' scholen vissen, vluchten vogels en zwermen bijen. Kortom: Leroux gaat na hoe dieren subtiel met elkaar communiceren. Op het Kunstenfestivaldesarts.

Iedere dag zegt de redactie u wat u niet mag missen.

VERONTWAARDIGDE REACTIES OP BESLISSING VRT

'Journalisten aan de schandpaal'

Er wordt hevig gereageerd op de maatregel die de VRT-hoofredactie neemt tegenover de twee journalisten die het boek over Johan Vande Lanotte (S.P.A) schreven. 'Dit is de doodsteek voor de onderzoeksjournalistiek.'

VAN ONZE REDACTEURS

VALERIE DROEVEN**GRIET PLETS**

BRUSSEL | 'Dit spel wordt niet correct gespeeld. Als een journalist dit soort boeken niet meer kan en mag schrijven, moet de VRT het luik onderzoeksjournalistiek maar dichttimmeren.' André Van Halewyck, de uitgever van *De keizer van Oostende*, is niet te spreken over de houding van de VRT ten opzichte van de twee journalisten die het boek over Johan Vande Lanotte (S.P.A) schreven. 'Iemand zei me: *een Wetstraatjournalist kan dit boek niet meer schrijven*. Dit is pijn-

lijk, zeer pijnlijk.'

De VRT-journalisten Wim Van den Eynde en Luc Pauwels, de auteurs van het boek, mogen voorlopig enkel bureauklusjes opknappen. Tenminste 'tot er meer duidelijkheid is over de juiste toepassing van de deontologische regels'. Ze schreven het boek in hun vrije tijd, maar omdat het volgens de VRT onduidelijk is of ze de deontologische regels van het huis correct toepasten, distantiëerde de omroep zich maandag van het boek. Niet alleen in een persbericht, maar ook heel expliciet in *Het journaal* en op de website van de VRT.

Nochtans zou de algemeen hoofdredacteur Luc Rademakers volgens meerdere bronnen op de VRT eerst geen graten gevonden hebben in het boek. Pas maandag zou hij zijn kar gekeerd hebben. Vande Lanotte kwam maandag met een persconferentie en een dossier van de 22 bladzijden om feiten in het boek te weerleggen. Bovendien kregen de journalisten en de uitgever maandagmiddag een aangetekende brief in de bus van Electrawinds. Het bedrijf liet daarin weten een klacht voor te bereiden bij de raad voor de journalistiek.

Dat zou volgens meerdere bron-

Auteur 'Karel ende Elegast' ontmaskerd

Aan de Universiteit Antwerpen wordt pionierswerk verricht bij de studie van Middelnederlandse teksten. Computeranalyse op basis van rijmwoorden brengt nieuwe inzichten aan het licht.

VAN ONZE REDACTRICE

SARAH VANKERSSCHAEVER**BRUSSEL**

De doctorandus Mike Kestemont verdedigt vandaag aan de Universiteit Antwerpen zijn onderzoek naar het auteurschap van Middelnederlandse werken. Hij leverde daarbij pionierswerk op het vlak van computeranalyse.

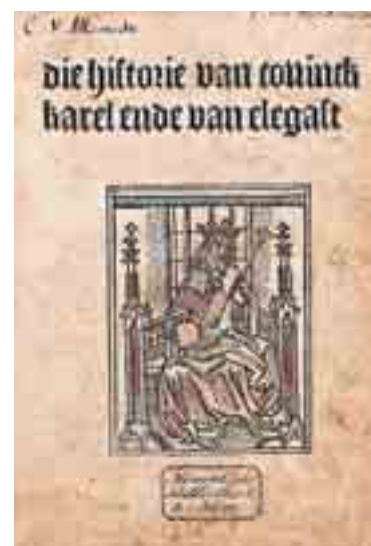
Zo ontdekte Kestemont dat de anonieme dichter van *Karel ende Elegast* nog twee andere Middelnederlandse werken dichtte. Behalve de oudste Middelnederlandse roman over de overspelige ridder Lancelot en de legendarische koning Arthur schreef hij ook de eerste roman uit ons taalgebied met een zwart hoofdpersonage: de sympathieke Afrikaanse ridder Moriaen.

Deze hypothese werd al in de jaren zeventig verdedigd, maar werd wereldwijd door onderzoekers te licht bevonden wegens een gebrek aan bewijsmateriaal. Kestemonts onderzoek levert nu de belangrijkste argumenten.

Spam

'Een naam hebben we helaas niet', zegt Kestemont, 'maar een ramp is dat niet: van *Van den vos Reynaerde* weten we dat het werd geschreven door een zekere Willem. Maar we weten niets over Willem, dus veel helpt het ons niet verder. Belangrijker en interessanter is te weten welke teksten door dezelfde auteur werden geschreven.'

Kestemont ontwikkelde voor zijn onderzoek een algoritme om op

'Die historie van coninck Karel ende van Elegast'. © rr

basis van de rijmwoorden in de teksten een stijlanalyse te maken en zo de auteur te achterhalen. 'Het probleem met de overgeleverde Middelnederlandse teksten is dat ze vaak kopieën van kopieën van kopieën zijn. De kopiisten veranderden woorden waardoor de verhalen niet meer stijlvast waren en de auteur moeilijk te achterhalen. Daartegenover staat dat het typisch is voor Middelnederlandse teksten dat ze bijna allemaal in rijm overgeleverd zijn. En rijmwoorden werden door de kopiisten zelden veranderd.'

Er bestaan al computersystemen om het auteurschap van een tekst te controleren, maar die richten zich in de eerste plaats op heden-

daagse auteurs. Ze worden ingezet bij het opsporen van plagiaat of zelfs internetpedofilie. 'Vergelijk zo'n computersysteem met de spamfolder van je mailbox. Dat is niets meer dan een algoritme dat op basis van een aantal kenmerken beslist of een mail spam is of niet. Zo'n 'literair algoritme' doet hetzelfde maar dan voor auteur A of auteur B. Datzelfde principe pasten we toe op Middelnederlandse teksten en specifiek op de rijmwoorden.' Computeranalyse voor Middelnederlandse teksten is ongezien in de literatuurstudie.

Liefdesbrieven

Kestemonts onderzoek bracht ook al meer duidelijkheid over een oeuvre dat tegenwoordig wordt toegeschreven aan Jan van Boendale, de allereerste 'stadsdichter' van Antwerpen. Eerder werd bekend dat het oudste Middelnederlandse relaas over de beroemde Guldensporenslag niet door de Brabander Lodewijk van Velthem werd geschreven, zoals werd aangenomen. Het verslag moet namelijk teruggaan op het authentieke ooggetuigenverslag van een nog oudere Vlaamse dichter.

'Als alles goed gaat, behaal ik vandaag mijn doctorstitel', zegt Kestemont. 'Daarna wil ik mij graag verder toeleggen op de analyse van Latijnse teksten zoals de liefdesbrieven van Abelard en Heloise. Daar hangt nog een waas van mysterie rond het auteurschap. Tijd om de waarheid aan het licht te brengen.'